

L'art trenca barreres

Text > **TONI VILÀ**

Il·lustració > **LAURA REIXACH**

En aquesta etapa que ens toca viure, amb uns canvis tan accelerats, diversos i complexos que sovint ens generen malestar i basarda per la incertesa i la inseguretat sobre com els hem d'afrontar, ens trobem en un món canviant amb pocs instruments personals i comunitaris adequats per abordar-los. O potser sí que tenim les eines, però no sabem donar-los una altra utilitat. Aquest pot ser el cas de l'art, que, com que es tracta d'una amalgama cultural que fusiona elements d'innovació, experimentació, creativitat, imaginació, llibertat, humanitat, reflexió i emoció, té una gran potència transformadora i capacitat de cohesió i inclusió social.

A les nostres contrades tenim un bon exemple del que pot aportar l'art. Ens referim a un projecte que va iniciar el seu camí en la dècada dels anys noranta i que ha fet que avui Girona i Salt siguin conegudes com a ciutats de teatre, gràcies a la projecció de les arts escèniques i, més concretament, a l'èxit del Temporada Alta, que s'ha convertit en un dels festivals més importants del sud d'Europa. Però no parlarem pas d'aquest projecte, que ja és sobradament conegut, sinó de les activitats desenvolupades per la Fundació La Ciutat Invisible, que neix a recer del festival amb l'objectiu d'explorar les vies per desenvolupar la cultura com una eina de transformació i evolució social. Així, aprofitant la forta atracció i versatilitat de l'art en un sentit ampli (teatre, pintura, música, dansa, literatura, etc.), han obert espais de trobada i de vincle entre ciutadans de diferents edats, procedències i situacions. Cal recordar que el territori d'intervenció és molt divers culturalment, ja que hi viuen persones d'unes vuitanta nacionalitats. A Salt, entorn del 40 % de la població és de nacionalitat estrangera, més del doble que la mitjana de Catalunya.

L'esmentada fundació es crea l'any 2013 per l'empresa Bitó de Temporada Alta. Actualment, el projecte central és l'anomenat A Tempo - Arts i Formació, que té com a objectiu fomentar la presència de les arts escèniques a tots els centres educatius de Girona i Salt. La finalitat última és contribuir a formar una ciutadania crítica que participi activament en la vida cultural del territori mitjançant la pràctica, el coneixement i el gaudi de les arts escèniques i la cultura.

Les línies d'actuació s'adrecen, d'una banda, a infants i joves, mitjançant activitats gratuïtes en horari lectiu i majoritàriament fora dels centres educatius, i, de l'altra, a professionals de l'educació, la cultura i les arts. Algunes dades per il·lustrar la dimensió dels projectes: durant l'any 2025 s'han fet cent vuit accions artístiques, amb la implicació de quaranta-cinc artistes i formadors i amb la participació de cinquanta-dos centres educatius públics i concertats, així com de quasi cinc mil alumnes i 457 docents.

Pel que fa als projectes, la majoria són propis. Per exemple, en el Temporada Alta a l'aula, desenvolupat tant

a les aules com als teatres, hi han participat 3.890 alumnes; Crea el Teu Projecte, que promou la creació artística dins els centres educatius i en el marc del qual s'han desenvolupat iniciatives com Amb Veu Pròpia; A Distància, en el qual s'han creat dos vídeos de la col·lecció «Artistes a l'aula»; o el Torneig de Dramatúrgia per a Instituts, que va disputar la final a la sala La Planeta.

També s'han dut a terme altres projectes en col·laboració amb diverses entitats, com el Cor Ciutadà de Salt, per crear una obra teatral musical amb la participació de vuitanta infants i joves, del qual ha resultat l'espectacle *Serà un dia que durarà anys*, o el projecte de poesia a les aules amb Poetitzat. Així mateix, s'han fet diferents accions de conscienciació adreçades als joves, com, per exemple, Els joves, l'alimentació i el culte al cos, que té continuïtat en el nou programa d'A Tempo sobre trastorns de la conducta alimentària, al qual s'afegeix un altre centrat en joves i relacions abusives.

Aquestes pinzellades evidencien que la pràctica activa de les arts no només enriqueix l'experiència cultural, sinó que esdevé un element clau en la construcció del sentiment de pertinença i en la formació d'una ciutadania activa i responsable.

Crec que una de les coses que més cohesionen un país és que hi hagi un imaginari comú, i això és, essencialment, la cultura.

SALVADOR SUNYER I BOVER